

Lidé s postižením chtějí být slyšet, pomáhá jim v tom i ombudsman

2.12.2022 - | Veřejný ochránce práv

„Velmi potřebné je dostupné bydlení, které je pro osamostatnění velmi důležité. Nesmí chybět ani terénní služby, které pomáhají a radí. Věcí, které je potřeba změnit je hodně. Ale pokud budou politici lidi s postižením poslouchat, půjde to lépe,“ shrnul sebeobhájce Tomáš Červený.

Sám má jako člověk s psychosociálním postižením zkušenost ze soudního řízení o omezení svéprávnosti i z jejího následného navrácení. Díky podpoře sociální služby si našel práci a pomáhá v kuchyni v lesní mateřské škole. I svým vystoupením na konferenci chce přispět k tomu, aby byli lidé jako on víc vidět a slyšet. Také proto konferenci spolu s dalšími organizátory naplánovali na tuto dobu – 3. prosince si připomínáme mezinárodní den lidí s postižením.

Sebeobhájci se v Uherském Hradišti sdružují kolem Chráněného bydlení Ulita, jež bylo často prvním místem, kde nakročili k samostatnosti. Podle vedoucí Ulity, sociální pracovnice Lenky Kaňovské, je zásadní, aby lidé s postižením vůbec dostali možnost vyzkoušet si, co sami zvládnou: *„Jak podporovat lidi s postižením, aby mohli žít nezávislý život? Pro mne je odpověď jednoduchá. Necháme je žít. Necháme je žít tak, jak oni sami chtějí, a na cestě k samostatnosti jsme jim jen doprovodem, kdy posloucháme, co říkají, a díky tomu se jim snažíme pomáhat hledat nové cesty a otvírat dveře, které jsou často zavřené. Musíme lidi s postižením nechat riskovat zažít neúspěch, aby mohli najít svůj potenciál,“* míní Kaňovská a dodává, že navzdory zažitým představám lidé s postižením nejsou jenom ti, kdo potřebují pomoc společnosti, ale mají i velký potenciál být přínosem.

Monitorování práv lidí s postižením je jedním z poslání veřejného ochránce práv. Právě ombudsman u nás od roku 2018 sleduje, jak Česká republika naplňuje závazky vyplývající z Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením. Zástupce ombudsmana Vít Alexander Schorm se na konferenci věnoval například tématu zaměstnávání lidí s postižením. Pokud je to možné, neměli by podle něj lidé s postižením pracovat na chráněném trhu práce, ale v běžných zaměstnáních.

„Vím, že právě zaměstnávání a podpora lidí s postižením při hledání práce a v práci je tématem také pro sebeobhájce. O to víc jsem rád, že spolupracují s ombudsmanem na doporučení pro zaměstnavatele. I v této oblasti hraje důležitou roli osvěta, a to nejen vůči lidem s postižením, ale i vůči zaměstnavatelům a široké veřejnosti,“ uvedl zástupce ombudsmana a připomněl, že mnoho problémů pramení z nastavení systému, ať už jde o proces transformace sociálních služeb, jejich deinstitucionalizaci nebo vzdělávání a podporu pracovníků v sociálních službách. Na podobná témata upozornil minulý týden i ombudsman Stanislav Křeček v souvislosti s případy špatného zacházení s lidmi v sociálních službách.

Podle účastníků konference je důležité o problémech systému sociálních služeb veřejně mluvit, aby lidé s postižením nezůstávali ve společnosti prakticky neviditelní. *„Aby člověk s postižením mohl žít nezávisle, tak to v některých typech zařízení musí vůbec přežít. V poslední době se v médiích objevily články popisující problémy, které nesmíme přehlížet. Tyto případy, kdy někdo v domově pro lidi s postižením zemřel anebo se k němu zaměstnanci chovali velmi špatně, se už nesmí opakovat!“* varoval sebeobhájce Tomáš Červený.

https://www.ochrance.cz/aktualne/lide_s_postizenim_chteji_byt_slyset_pomaha_jim_v_tom_i_ombudsman